

Debrecen 1907
220

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidék: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

A nemzeti eszme.

— szeptember 14.

Éppen akkor, midőn a magyar nemzet szabadságáért a döntő küzdelemre készül, midőn nagyszámu ellenségeinkkel szemben áttörhetlen csatasorokban kellene egyesülnünk a haza védelmére, éppen e legváltóságosabb időben dobták bele a magyar társadalomba s különösen annak legalsó rétegébe a jelszót: meg kell tagadni, el kell árulni és el kell törölni a hazát. Ez a nemzetköziség jelszava.

— Mi az a mi titeket lelkesít? Kérdik tőlünk a nemzetköziek. — A nemzeti eszme! — feleljük mi. — Harcolunk a magyar fajért, a magyar hazáért, a magyar szabadságért!

És válaszolják a nemzetköziek: De hisz ezek mind elavult fogalmak. A mi titeket lelkesít — guny minekünk. A miért ti élteteket is kockára vetnétek, — mi gyűlöljük, eláruljuk, eltöröljük. Mi csak a korgó gyomor jogát hangoztatjuk. A nemzeti eszmét sárba tiporjuk. Megvet-

jük és megtagadjuk multját, jelenét és jövőjét!

Nemes lelkesedésnek s vad gyűlöletnek tárgya: mi hát ez a nemzeti eszme?

Egy darab földön együtt él egy csomó ember. Összefüzi őket a nyelv közössége, melyet édes anyjuktól tanultak s melyre gügyögő gyermekeiket tanítják; összekapcsolja őket a multnak közössége, magukat az utókorért feláldozott ősök emléke s az utódok szeretetéből sarjadó reménysége a jövőnek; összeköti őket a közös szokásokból és erkölcsi felfogásból kialakult azonos világnézet; és egyé teszi ezt a csoportot az anyagi érdekek azonossága által még erősebbé tett összetartozásnak minden egyénben élő erős tudata.

Ez a gondolat, érzelem, értelem és eszmények ezer szála által szinte önálló személyiséggé összefűzött csoportja az embereknek: a nemzet.

És az az eszme, mely a nemzet tagjait arra ösztönzi, hogy a legnagyobb áldozatok, sőt életük árán is, minden törekvésük központjává,

a nemzet szabadságának és jólétének megvédését, visszaszerzését, felvirágoztatását tüzzék ki, hogy a nemzetegész a benne rejlő nemzeti sajátságokat, mint szabad és boldog állam fejthesse ki az egész emberiség javára, ez az eszme: a nemzeti eszme.

A nemzeti eszme, tehát ugyanazt fejezi ki, mit közönségesen így szoktunk mondani: hazaszeretet.

Mióta él ez az eszme az emberek között?

Az öntudatra ébredett ősember, midőn évmilliók előtt a művelődés útjára lépett, természetből fogva egy embercsoportban találta magát. Ezt a csoportot hatalmasan együvé fűzte az összetartozás erős ösztöne.

A később kifejlődött család beilleszkedett az őstársadalomba s az összetartozás eszméjének lett szilárd alapjává.

Az őstársadalom termékeként előállott vallás s az ebből kialakult egyházi szervezet, az állandó letelepülés után virágzásnak indult közösségi szervezet is, mint összekötő kapcsok, csak még erősebbé tették az összetartozás tudatát s midőn a

A titok.

A „Debrecen” számára írta: *Zih Sándorné.*

Egy kifeszített kötélre vannak kirakva a gyönyörű varrottások. Egy-egy négyzetméternyi himzés hosszú hónapok fáradságos munkáját, magyar nők művészi érzékét, tündérujjak szorgalmát hirdeti.

A fürdő női közönsége meg-megáll a remek munkák előtt s elismerő szavakkal adóz az azokat áruló székely kérdésre:

— Ugy-e szép, nagysága?

Szép bizony, nagyon szép. De hát nagyon lassan fogy azért a remek portéka, mert a nagyságuk drágálják az árát. Ha mégis egy szép kalap volna, amit mindenki meglát...

— No, tessék, vegyen valamit nagysága, — kínálkozik megint a székely. Jóképű barna legény, villogó, koromfekete szemekkel, olyan szelid, vonzó a hangja, hogy a nagysága nem állhatja meg, hogy beszédbe ne elegyedjék vele:

— Ugyan ki készítette ezeket a remek dolgokat.

— Többen készítették instálom, mert nagyon sok dologgal jár, egy-egy fehér személy nem tud egész télen két-három darabnál többet elkészíteni. Ezt itt az édes anyám csinálta.

A legény le vesz egy milient a kötélről s oda adja a hölgynek.

Gyönyörű fehér selyemmel himzett áttört fodorvászon, valóban művészi munka.

A legény szinte szeretettel simitgatja végig:

— Nekem szánta az árát az édes anyám. Azt mondta, hogy vehetek rajta két kis süldőt a télire magamnak.

— Mikorra az új menyecske haza viszi? mosolygott a hölgy. — Mi hát az ára ennek a szép terítőnek.

... Oh be gyönyörűen muzsikál ez a cigány, nem hallott ennél szebb nótákat ember soha. Fejét kezeibe temetve, elmerülve figyeli a székely legény, Mózes Jób a szomorú magyar nótákat. A jó vásár megtörténte után rábizta a többi portékát a társára, ő meg ment arra felé, a merre a sok uri nép, köztük a vásárló szép asszony is tartott.

Tudja Isten, miféle varázslat lopta magát szívébe, az édes szép muzsikaszó, vagy a fenséges vidék, még inkább a sok szebbnél-szebb asszony, leány mosolygós arca — csakhogy egészen el volt Mózes Jób varázsolva.

Ledőlte egy fenyőtörzs alá, s onnan figyelte mély áhitattal a muzsika szerelmesen hívogató dalját:

„Gyere velem akáclobos falumba,”

... Örökös küzdelem a mindennapi kenyér után, de el is tudod folytatni az ember vágyait a szebb, a nemesebb gyönyörök után! A legény lelkesedése lassan-lassan bánaos sóhajlásba vészett. Maga sem tudta, mi szomorítja el, csak lelkének halvány sejtése borzongatta meg, ha eszébe jutott a farsang, mikor haza viszi a vézna, csontos, kissé mogorva Jozefát kicsiny házacskájába és röjják a hosszú napokat egyformán, kedvetlenül, örökös hajrában.

Más világ is van, mosolygó tündérszép világ, telve napsugárral, illattal, muzsikaszóval és... ni, itt jön az a nagysága, aki a terítőt megvette. milyen szelid az arca, hogy mosolyog a szeme... ez, ez illenek bele abba az álom világba, amely a Jób lelke előtt paradicsomként lebeg!

Mint egy csapat sioux indián harcos, olyan kiabálva tör elő egy sereg gyermek. Karikákat hajtának maguk előtt, hajrá, ki ér előbb a célhoz?

Jóbot felriasztja álmodozásából a láрма, ujját eszendre intőleg emeli fel, csitt! hisz így nem hallik a szép muzsika!

Mikor látja, hogy semmit se adnak rá a gyerekek, elindul az erdő mélyébe vésző sétányon.

Hiszen látott ő már másszor is hegyeket, van szép Erdélyországban elég, de

Pénzintézetek, ügyvédek,

kereskedők figyelmébe. Éppen most jelent meg a legújabb Helységnevtár 1907. évre. Tartalmazza a magyar korona országainak helységét ellátva utolsó posta, távirtda adóhivatal stb. jelzésekkel. Ára kötvél 12 korona. kaphat ACZEL HENRIK modern antiquaruma és könyvkereskedésében a ref. kistemplommal szemben.

kezdetleges társadalomból előállott az állam, e hatalmas fejlődéssel együtt az összetartozás ösztönszerű érzéséből ragyogóan bontakozott elő az öntudatos nemzeti eszme.

Ime a nemzeti eszmének multja egyidős az emberiséggel.

Es tudatlan ember az, aki kétségbe meri vonni ennek az eszmének óriási jelentőségét.

Hiszen az összetartozásnak ez a tudata tette egyedül lehetővé azt, hogy a teljes vadság korszakának ősembere uralma alá vetette a természet nyers erőt és megteremtette az emberi művelődést.

Az a szemképrázató szédületes fejlődés, melyet befutott az emberiség csakis az erőket közös munkára egyesítő, továbbá az egyes korszakok kiküzdött tapasztalatait a nevelés által a következő nemzedékeknek átadó, multat, jelent, jövőt összekapcsoló egyes társadalmak: csoportok, fajok, nemzetek, államok által volt elérhető. Ezek a társadalmak pedig nem állhattak fenn más-ként, csakis egy közös eszme által összetartva.

Az embert állatiaságából kiemelő, ezeket összeforrasztó, szervező, lelkesítő, munkára sarkaló, önfeláldozásra hívó ez az eszme: a nemzeti eszme.

Ime itt a nemzeti eszme jelentősége.

Es ma is, rajta kívül mi az az eszme, mellyel az embereket a további haladásra egyesíteni lehet? Az emberiség fejlődése szabad nemzetek nemes versenyéből fog mindig előállni. Es ha valamely merész álmodozó fékevesztett képzelete egy világálmáról ábrándozik is, mely magában foglalna minden embert az egyenlítő meztelen négerétől, a sarkvidék bundás eszkimójáig, —

ez a világállam is nem a nemzeti eszme szétrombolása, hanem csakis annak tovább fejlesztése és kiterjesztése által volna elérhető.

Mert a nemzeti eszme természeti fejlődés eredménye, folytonosan előretörő és erősödő társadalmi irányzat, természeti törvény, mely ellen harcolni hiu erőlködés.

Ez biztosítja az eszme jövőjét!

Sajnálom azokat, akik a természetes fejlődés útjába akarnak állani. Miért nem kísérik meg porba dönteni a Kárpátok büszke sziklormait? Szorítsátok ki medréből a végnélküli oceánt! Eppen ily hiába harcoltok a nemzeti eszme ellen is! A társadalomban is az egyes és ugyanazonos természeti törvények uralkodnak. Ennek az igazságnak felismerése a társadalomtan legnagyobb vívmánya. A nemzeti eszme fennmaradása és tovább fejlődése is természeti törvény.

Es megvetem azokat, kik aljas önzésből, vagy gonosz hajlamaik durva ösztönéből gyűlöletet hirdetnek a nemzeti eszme ellen, vakon, mert nem látják a mult fejlődési irányát, lelkiismeretlenül, mert nem törődnek a jövővel.

Rombolni akarnak, mikor halvány sejtelmük sincs arról, hogy az emberiség eddigi haladásának alapját feldulva, helyette mit építenének?

Kufár lelkek ezek, kik csak egyéni hitvány céljaikat lesik és alantatos gondolkozási körük sorából magasabbra emelkedni nem képesek.

A nemzeti eszme pedig állani fog megingatlanul.

Életecél tüz ki az egyének, hogy érte éljen és haljon, egyesíti az embertömegeket a haladás nagy mun-

kájára az államban és előbbre viszi a fejlődés nagy útján az egész emberiséget.

Dr. Juhász Nagy Sándor.

Politikai hírek.

A kiegyezés. Bécsből jelentik: A kiegyezési tárgyalásokat ma három csoportban folytatták: az osztrák miniszterelnökségen Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter, valamint Popovics államtitkár s Teleszky János miniszteri tanácsos az osztrák miniszterelnökkel, az osztrák pénzügyminiszter és pénzügyi szakreferenssel az állami pénzügyi kérdéseket tárgyalják. A külügyminisztériumban a külügyminiszter tárgyal egy albizottsággal, amelyet a kiegyezéssel kapcsolatos több közjogi kérdés elintézésére küldöttek ki és amelyen magyar részről Szerényi József és Mezőssy államtitkárok vesznek részt. Az osztrák kereskedelemügyi minisztériumban tarifapolitikai és vasutügyi kérdéseket tárgyalják a két kormány szakreferensei. Kosuth Ferenc és Darányi miniszterek e tanácskozásokon nem vesznek részt. Délután 5 órakor az osztrák miniszterelnökségen a miniszterek folytatják a tegnapi félbeszakított tanácskozást.

Előkészületek a Ház üléseire.

Politikai hírek.

Budapest, szeptember 13.

(Saját tudósítónktól.) Marostordamegye főispánja, ifj. Ugron Gábor legközelebb megjelenik gróf Andrássy Gyula belügyminiszter előtt és részletes jelentést tesz a vármegyei helyzetről. Ettől a jelentéstől teszi függővé a belügyminiszter, hogy foganatosít-e Marostordában újabb intézkedéseket. Egyelőre úgy látszik, hogy felülről jövő intézkedésre nincs szükség.

Többször irtunk arról, hogy mindjárt az

mintha a jó Isten mind ide csoportosította volna a legszebbeket.

Sűrűn benőtte oldalait a fenyő, oly sűrűn, mintha ember sem hatolhatna sorai-kon keresztül.

Kissé távolabb már hamvaszöld fátyoltakarónak látszik a fenyves s a messzeség sötét lilaszínűekké varázsolja az egymás fölé emelkedő hegyesücsöket. Mindenütt szin-pompa s mélységes béke, esend.

Lassankint leszáll az alkonyat s sötétes homályba vész a láthatár szinpom-pája.

Jób akkor veszi magát észre, hogy milyen messzire elbarangolt, mikor egészen sötét lett körülötte. De olyan jól esett lelkének a magánosság, élvezhette a gyönyörű szép muzsika lágyan zengő akkordjait melyek vissza-vissza esnek emlékezetében.

Csak emlékezetében? Jób figyelve állott meg.

Muzsikaszó, madárcsicsergés, fuvola hang, vajh' mi lehet ez?

Halk, panaszos nóta, párját vesztett galamb bugásához, haláldalát zengő hattyu énekéhez hasonló panaszhangok.

Gyötrelmes siratása egy élet elveszett boldogságának, soha vissza nem térő remény-ségének. A bus, vigasztalan jövőendő félelme mind, mind ott zokogott a nótában:

„Kalapom szememre vágom,
Mellelte hervadt virágom
Sirva nézem...
...Igy mulik el ifjuságom!...“

A nóta sir, panaszkodott tovább, Mózes Jób lábai mintha a földbe gyökereztek volna, lélegzétvétel nélkül figyelt.

A nóta, a dallam meg-meg ujult, de a szomoruan panaszkodó hang ugyanaz maradt.

— Szegénynek de nagy bánatot kell hordozgatni, temetgetni, — vélte magában szánakozva a legény, — vajjon milyen lehet, szép-e, csunya-e, öreg, vagy fiatal?

Vakító villám hasított végig az éj sötét-ségén s Mózes Jób éles szeme megösmerte az éneklő hölgyet:

— Ne te né! Hisz ez a nagysága vette meg tőlem a terítőt ma délután.

Az éjszakai nagy vihar után gyönyörű szép nap következett. A főkut körüli sósá-nyokat tömegesen lepték el a fürdővendé-kek, élvezve a fenyvesek édes illatát, a nap-fényt, a muzsikát.

Mózes Jób megint ott ült a cigányok mellett. El nem szalaszt egyetlen hangot sem a muzsikából, közben élesen figyeli a járókelőket.

Most jön akit kereset. Egy ur jön a daloló hölgy, mosolygó, vidám arccal, élénk beszélgetésbe merülve.

Jób sehogysen érti a dolgot. Hogy sirt, hogy bankódoit, panaszkodott az este, most meg milyen vidám, jókedvű, mintha ő lenne a világ legboldogabb teremtese.

Hát igaz is, hogy ez a cigány nem huz most olyan szép szomorú magyar nótákat, inkább csak németet, vagy románt, vagy tudja a csoda milyent.

Oda áll a primás elibe nagy elhatá-rozással:

— Primás ur, instálom, ha megtenné, lenne szives elhuzni azt a nótát:

„Kalapom szememre vágom.“

A primás meglepetve néz a legényre, de aztán elmosolyodik gunyosan:

— Azt a nótát? az kéne? ahog ám pénz kell! Annak a nótának tíz forint az ára! A gunyos hangra a legénynek fejébe szökik a vér:

— Csak annyi kell érte, itt van!

Nem lesz már süldő, talán lakodalm se... eh jobb is így! Százszor inkább el-pusztulni egyedül, szívében édes álmodással, ki nem oltaló szerelmmel gondolni egy mosolygó szempárra, vonzó szelíd arera, mint a mogorva Jozefa mellett unottan tengődni az életben...

Jó tartós iskolai cipők csakis
ELFENBEIN és KLEIN

cipő-üzletében szerezhető be, hol sa-ját műhelyünkben készül férfi-, női és gyermek-cipő. Jó és tartós mun-káért kereskedünk. Megrendelések o o pontosan eszközöltetnek. o o

első képviselőházi üléseken rengeteg sok interpellációval kell majd a háznak és a kormánynak megküdenie. Most már pozitív értesülés érkezik arról, hogy a legelső ülésre, október 10-ére már jelentenek be interpellációkat sürgős interpellációkat is.

Szó van arról is, hogy lesz közöttük horvát interpelláció is. Erre a kérdésközlésre a függetlenségi pártnak már meg van a felelete. Ha tényleg bejegyzik a horvát interpellációt, akkor magyar részről azonnal, az első ülésen indítványt nyújtanak be a horvát beszédekre.

Az indítvány szerint horvátul továbbra is — a törvénynek megfelelően — bántalom nélkül beszélhet minden horvát képviselő, de a beszédekről a ház semmiféle módon tudomást nem vesz a naplóba nem jegyzi be, ki nem nyomtatja, általában elhangzottaknak sem tekinti. Ha elfogadják az indítványt — amelynek csak a jövő ülészsakra lehet hatása, — ezzel körülbelül lehetetlenné van téve az észre is megígért horvát obstrukció.

Városháza és vármegye.

Ganzék kérése. A városi villamos mű elkészítésével megbízott Ganz-féle részvénytársaság a mai postával egy kérvényt küldött a városi tanácshoz. E kérvényben arra kéri a tanácsot, hogy engedjék meg nekik a gépkatapultok külföldről való behozatalát. Ha a tanács ezt megengedi, akkor a szállítással 4-5 hét alatt elkészülnek, ellenesetben a szállítás 5-6 hónapi késedelmet fog szenvedni. A városi tanács e kérvényt a legközelebbi tanácsülésen veszi tárgyalás alá.

Mi lesz a vízvezetékkel.

Siettetik a munkálatokat.

A vízvezetési bizottság ülése.

— szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) A vízvezeték ügyében a város vízvezetési bizottsága tegnap délután 3 órai kezdettel ülést tartott a városháza kistermében.

A legény gavallérsága által meglepett primás megakarja hálalni a pénzt. Oda hoztatja a gondnokját s int a bandának. És felzokog a nóta, hogy szinte kiérzik belőle a szöveg panaszos szava:

„Igy mulik el ifjuságom,
Ma holnap oda virágom...”

A nóta első akkordjaira a hölgy meglepetten áll meg. Kimondhatatlan öröm járja át szívét, ezt a nótát nem huzhatja más, csak ő. De amint körültekint, szemel egy sötét, ragyogó, merően rászögezett szempárral találkoznak.

... De ezek a szemek csak egy szegény varrottast áruló székely legény szemei...

A hölgy ajkai megremegnek az óriási erővel visszafojtott fájdalomtól. Kisérője most valami kérdéssel fordul hozzá. Jób meglepetve látja, hogy ajkán megint ott ül a szelid mosoly s szeméből mintha pillanatra sem tűnt volna el a derült fény sugar, olyan csillogók most is. Miféle titok lehet ez?

... Szegény Mózes Jób, majd megérted te azt a titkot, ha nőül veszed Jozefát s hosszú álmatlan éjszakáidon eljár hozzád kísérteni egy szeliden mosolygó, bűvös ragyogású szempár...

A bizottság tagjai ez ülésen hevesen kikeltek a vállalkozó cég ellen s hosszas vita után záros határidőt tűztek ki, melynek lefolyása alatt a vállalkozók kötelesek lesznek a mulasztásokat pótolni.

A bizottság erélyes intézkedései mégis csak meg fogják hozni az eredményt s a Törzs és Ormai cég kénytelen lesz a munkálatok elkészítését siettetni, a vízvezeték rendezésében elkészíteni.

Az ülésről a következő részletes tudósítást adjuk:

Jelen voltak az ülésen Kovács József polgármester elnöklé alatt Körner Adolf tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Magoss György dr. főügyész, Haty Kálmán mérnök, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Pazár István királyi mérnök, akit a kufurás felügyeletével bízott meg a kormány, Széll László dr. a debreceni vegyiszerleti állomás főnöke és a Törzs és Ormai-cég kiküldött képviselője.

Kovács József polgármester nyitotta meg az ülést, elmondva, hogy a sajtó útján értesült arról, hogy a vízmű kufurási munkálatainak késedelmé miatt a közönség már zúgolódik.

Ő méltányolja e türelmetlenkedést s most felhívja a főmérnököt a munkakimutató előterjesztésére.

A főmérnök nyilatkozata.

Aczél Géza főmérnök eleget tesz az elnöklő polgármester felhívásának. A főmérnök jelentése szerint a Törzs és Ormai-cég a munkát még megkezdeni sem tudta idejében, mert a vasut a feladott szerszámokat és felszereléseket nem szállította pontosan. A máv késedelmé miatt a cég a munkálatokat csak április 17-én kezdte meg s az első ártézi kut csak július 18-ára készült el. Már az első kut is mélyebb a tervbe vett 164 méternél, mert csak 181 méter 31 centiméter mélységben bukkantak vizre.

Az agyagréteg kékesszürke, mindvégig homok. A felső réteg éles, a középső kavicsos, az alsó réteg pedig zuzalék homok. Az éles homok 60 méterig, a kavicsos 70-90 és a zuzalékhomok a 101-150 méterek között van.

Az alsó réteg jó vízfordó s ha a 305-ös cső be nem szakad, már a szivattyuzást is meg lehet kezdeni.

A munkát nagy késedelemmel kezdte meg a vállalkozó cég, de e késedelmet jórészt a máv. szállítási szünete okozta. Nagy baj, hogy a csőfogyó hiányában a beszakadt csődarabot nem tudják kiszedni.

A vállalkozó cég a második ártézi kut furását augusztus 17-én kezdte meg s már 101 méter mélységig haladt. Remélhetőleg e kut e hó folyamán elkészül, a többi kut pedig 4-5 hónap alatt elkészül.

A köntösgáton jelenleg 2 furótorony van, a 3-ik kut furását 630 milliméteres csővezeték fogják megkezdeni. Tény azonban, hogy a munka lassan halad s a vállalkozó cég máris nagy késedelembe van.

Az elnöklő polgármester teljesen egy véleményen van a főmérnökkel és sürgeti a munkát.

A vállalkozó lassan halad.

Pazár István kir. mérnök elmondja, hogy a munkálatok folyását már többször megnézte. Látta, hogy a cégnek vannak szakképzett munkásai, de eleinte nem voltak elegendő szerszámok. Elismeri, hogy a szállítási késedelem késleltette a munkát, de ez csak 4 hét volt. Szinte megfoghatatlan, hogy most is csőszakadás történt és nincsen csőfogyó szerszám, melynek segítségével a szétszakadt csövet kihuzhatnák. Ilyesminek nem szabadna előfordulni. Az anyaghiány nem meglepő, be kellett volna az anyagot ideje-

korán beszerezni. Elismeri, hogy a cég jól dolgozik, de lassan. A csöveknek már itt kellene lenniük. Sokszor járt már kint a furásnál és tapasztalta, hogy a kutmester igen szakavatott ember, de szerszámok híján nem tud boldogulni. Majd még a tapasztalt hiányokat sorolta fel.

Ezután a vállalkozó cég egyik tagja, Törzs mérnök szólalt fel. A késlekedés oka az, hogy a megbízást télvíz idején kapták, az időjárás is kedvezőtlen volt, a gyár pedig nem tudta a csöveket szállítani. Még a külföldi gyárak sem tudnak szállítani. Ez a körülmény okozta a legtöbb késedelmet.

A talaj rétegmélységét sem ismerték s ez is késleltette a munkálatok haladását. Most már 2 furótorony is elkészült. A csőszállítás is késlekedett, sőt a vörös fenyőcsöveket még nem is hozhatták Debrecenbe, mert itt nincs nedves raktár. Eddig már 250 méter készen van. Ha a vasuti szállítás tovább nem késlekedik, akkor minden rendben lesz. Most pár hét alatt 4 kutat fognak furni egyszerre. Ezután lesz elég szerszám is. Hiszi, hogy rövid idő alatt az összes furásokkal elkészülnek, ha ugyan valami előre nem látható akadály közbe nem jön. Az anyaghiány és a késedelmes szállítások bajt okoztak. Egy vízmű felépítésével pár hónapi késedelem nem jöhet számításban.

Pazár István ezzel szemben megállapítja, hogy a munkálatok már egy évet késnek. A vállalkozó cég eddig még nem felelt meg szerződési kötelezettségének. A munkálatoknál nincs egységes vezetés s ez nagy baj. **Záros határidő kifizetését javasolja.** E záros határidőn belül a cég köteles lesz minden felszerelést beszerezni s a munkálatokat azután éjjel-nappal folytatni. Ha minden mellékeszköz megvan 2 furókut teljesen elegendő.

Nem barátja a penále rendszernek s nem akarja a vállalkozó cég nyakát szegni, jóllehet, a cég készületlensége, felszerelésének hiányai s a vezetés hibái idézték elő a késedelmet.

Követeli még, hogy a záros határidőt úgy kössék ki, hogyha a cég ezután sem tenne eleget szerződési kötelezettségének, akkor a város a munkálatokat más céggel készíttettesse el, még pedig a Törzs és Ormai cég kárára és veszélyére.

Törzs mérnök szólalt fel még s a dolgot szépitni akarja beszédében. Igért mindent s nem igen akarta a záros határidőt elfogadni.

Aczél Géza főmérnök a záros határidőt 6 hétben óhajtja megállapítani.

A vállalkozót megrótták.

Még a polgármester szólalt fel, keményen kikelve a cég ellen. Már most is jogunkban állana — ugymond — a szerződés felbontása, de most még egyszer elnőzők akarunk lenni.

Ezután a bizottság egyhangulag megadta a 6 hetes záros határidőt kimondva, hogy annak letelte után azonnal helyszíni szemlét tart s további magatartását az ez alkalommal szerzendő impressziók fogják megállapítani.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. egyház árvaügyi bizottság szeptember hó 16-án délelőtt 11 órakor az egyház tanácstermében tartja ülését. Tárgyak: folyó ügyek.

Befejező beiratás a kereskedő-tanoncokollába. Minthogy a kereskedő tanoncoknak egy része mindezeideig nem iratkozott be, felhívjuk a kereskedő főnök urat, hogy még be nem iratkozottakat legkésőbb szeptember hó 16-ig anyival is inkább beiratni igyekezzenek, mert ezen határidő eltelte után a mulasztók jegyzékét köteleesség-

Hol tölthetjük kelle- **Széchenyi** kávéház és szállodában (Petőfi-tér). Minden este mesen idónket? a zeneestély. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. Olesó szobaárak. (50 krajcártól feljebb.) Egész éjjel nyitva. — **REIK JAKAB** tulajdonos.

szerűen átesszük a rendőrfőkapitánysághoz, mint I. fokú iparhatósághoz. A rendes tanítás szeptember hó 12-én már megkezdődött. Az igazgatóság.

Esterházy gróf váltói.

Letartóztatott uzsorás

A debreceni ügyészségen.

— szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban beszámoltunk arról a szenzációs feljelentésről, melyet gróf Esterházy és Adam Dezső debreceni főhadnagy tett az ügyészségen és amelynek alapján letartóztatták Weisz Iván nagyváradi háztulajdonost.

Ma már, a lefolytatott vizsgálat nyomán teljesen tisztán áll az ügy. E szerint a százezres csalásról szóló hírek kissé túlzottak voltak, amennyiben csupán 24,000 koronás sikasztásról és uzsoráskodásról van szó. De nem lehetetlen, hogy az ügynek újabb, szenzációsabb fejleményei is lesznek.

Tudósítónknak alkalma volt az ügy részleteit meg tudni a következőkben:

Az uzsorás.

Weisz Iván ismert, élénken szereplő alakja volt a nagyváradi kereskedő világnak. Letartóztatása nagy feltűnést keltett Nagyváradon s most már a fiatalember olyan üzelméről bomlik le a homály, melyek megmagyarázzák gyors karrierjét. Az alig huszonöt éves ember már egy Nagy Teleky-utcai emeletes ház tulajdonosa és már is nagy kiterjedésű üzleti összeköttetése volt. Nemrégiben házasodott és a múlt év telén Párisban járt valami nagy ipartelep alapítása végett. Általában élénk üzleti temperamentuma, kalandos hajlamu és mint most alapos gyanu mutatja, nem tiszta kezű ember Weisz Iván.

3000—24,000.

Adam Dezső debreceni főhadnagy a napokban feljelentést tett a debreceni kir. ügyészségnél Weisz Iván ellen sikasztás és uzsoravetés címén. Előadta feljelentésében a főhadnagy, hogy ez év május 14-én kölcsön vett Weisztől 3000 koronát. A fiatal ember rávette, hogy ez összeg ellenében egy 4000 koronáról szóló nyugtát adjon neki és zálog gyanánt egy váltót.

A főhadnagnál véletlenül egy 12,000 koronáról szóló váltó volt, a saját Esterházy Pál gróf aláírásával. Gyanútlanul adta zálogba ezt a váltót azzal a kikötéssel, hogy legközelebb kicseréli egy 4000 koronáról szólóval.

Május 18-án a megállapodás értelmében kijelentette Adam főhadnagy Weisz Iván előtt, hogy a 12,000 koronás váltót kicseréli azzal a kikötéssel, hogy legközelebb kicseréli egy 4000 koronáról szólóval.

Ravaszi fondorlattal arra vette rá a főhadnagyt, hogy adjon neki egy 4000 koronás átvételi elismerő nyugtát, mert az első rossz, miután azon szerepel a zálogban hagyott váltó is. A főhadnagy nem sejtette Weisz szándékát és kiadta az új nyugtát.

Az uzsorás erre ígértett tett, hogy hazautazva Nagyváradra, azonnal visszaküldi a 12,000 koronás váltót és a régi nyugtát. Weisz azonban nem küldött vissza a főhadnagnak semmit, hanem megtartotta az Esterházy-féle s az újabb váltót és mind a két átvételi elismervényt. Háromezer korona kölcsönért most már így 24,000 koronát kötött magához.

A feljelentés.

Adam főhadnagy látva, hogy veszedelmes ember kelepéjébe került, dr. Lánosi József nagyváradi ügyvéd útján azonnal felje-

lentést tett Weisz Iván ellen, kérve letartóztatását és a lakásán való azonnali házkutatást, mivel attól tartottak, hogy értékesíteni fogja a papirokat. A debreceni kir. ügyészség el is rendelte Weisz Iván letartóztatását s a debreceni rendőrség eziránt tegnap kereste meg a nagyváradi rendőrkapitányságot. A letartóztatás azonban csak ma sikerült. Weisz Iván ugyanis 13 napi fegyvergyakorlatra volt behíva a 37. gyalogezredhez s mint katonát, nem lehet letartóztatni. Zilahy Antal rendőrbiztos, hogy Weisz Iván egérutat ne vehessen, az elfogató parancs vétele után azonnal felkereste a póttartalékos kapitányát és közölte vele, hogy Weisz Ivánra várakozik a rendőrség. A kapitány kijelentette, hogy a fegyvergyakorlat ideje ma reggel jár le és amint levette katonai ruháját, elfoghatják.

Tegnapelőtt reggel nyolc órakor Kelemen András rendőrelőőr kiment a várba és amint a fiatalember polgári ruhában kilépett a várkapun letartóztatta.

A fiatal bűnöst a leleplezés nagyon megtörte és kétségbeesetten kérte a rendőrséget, hogy elfogatását tartsák titokban. A rendőrség azt hiszi, hogy a korai uzsorás most felbátorodott, újabb panaszosok jelentkezésétől tart.

Weisz Ivánt még a délelőtt folyamán vonatra ültették és átkísítették a debreceni kir. ügyészséghez.

A vizsgálóbírónál.

Weisz Ivánt a letartóztatás és a fogság nagyon megtörte. Tegnap kihallgatták és a kihallgatás eredményéhez képest Hoffmann József vizsgálóbíró család, sikasztás büntette és uzsoráskodás vétsége miatt elrendelte a vizsgálati fogsággal együtt a vizsgálatot, mely nagy erellyel folyik.

Színház.

Zilahy társulata Máramarosszigeten. Máramarosszigeten a színügyibizottság ülést tartott s a következő házióratokkal nyilvánította előismerését a színgazgatónak: Zilahy Gyula debreceni színtársulata Máramarosszigeten július hó 7-től kezdve működik a közönség rendkívül nagy rokonszenve és támogatása mellett. — Zilahy társulata az összes ujdonságokat előadta. A színdarabok műsorának összeállítását a technikai kivitel és a darabok előadása teljesen kifogástalan. A színügyi bizottság, melynek elnöke Szöllösy Antal kir. tanácsos polgármester a legnagyobb ellenőrzést gyakorolja s legutóbbi ülésében Zilahy Gyula színgazgató iránt legnagyobb rokonszenvét nyilvánította s a színtársulat működése iránt teljes elismerésének jegyzőkönyvileg adott kifejezést. Kijelentette a bizottság, hogy még ez ideig egy színtársulat működésével sem volt annyira megelegedve a közönség, mint a Zilahy mostani társulataival. Különösen teljes elismerését nyilvánított a bizottság a színtársulat jeles tagjainak s mindenekelőtt Zilahy Gyula színgazgatónak a kiváló színésznek, nevezik Zilainé Singhoffer Vilmanak az országos nevének elismeréséért, ezenkívül Hahnel Arankának, Lukács Juliskának, Zsigmond Annának, Lónyai Piroskának, Szabó Irmanak, Csáder Irénnek, László Arankának, Batori Máriának, továbbá Ternyey Lajosnak, Bécezy Endőnek, Bekés Gyulának, Szakács Andornak, Polgár Sandornak, Ligeti Lajosnak, Talián Gyulának, Bay Lászlónak, Arkosi Vilmosnak. A színtársulat szeptember hó 27-én tartja utolsó előadását.

Árverés a városházán.

Bérbeadott földek.

— szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) A városháza nagytermében e hét második felének napjain árveréseket tartanak.

A tegnap délelőtt Magoss György dr. főügyész és Varga Károly tb. tanácsnok vezetése alatt megtartott árverésen a város több földet adott bérbe, még pedig nem remélt busás bérösszegért.

Az árverés lefolyásáról a következőkben számolhatunk be:

Tegnap már kora délelőtt megtöltötték az árverelni szándékozók a városháza nagytermét s nemsokára felhangzott a „ki ad többet érte?”

Először a város tulajdonát képező Varga kerti 21 hold föld került árverés alá. E földért az eddigi bérlő 1170 korona évi bérösszeget fizetett, a tegnapi árverésen azonban Nagy Sándor ígérte érte a legnagyobb bért, 1225 koronát.

Másodszor a Póstkerti 18 hold város tulajdonát képező földet adták árverés útján bérbe, még Dragonics Strojának 2010 koronáért. E föld eddigi bérlőjéért évi 1035 koronát kapott a város.

A Bikatilalmas és fűzfacsozsház melletti 93 hold föld bérlőjéért az eddigi 4005 korona helyett Loós András 4640 koronát fizet.

Az Epreskertben levő csapszékét a tavalyi 400 korona bérösszeg helyett Mikulás János vette bérbe évi 801 koronáért.

Az Eötvös-utcai iskola és ovoda utáni földre nem akadt bérlő.

Amint ez adatokból látható, a város a tegnapi árverésen nagyon jó üzleteket kötött s e pár darab föld ezutáni bérösszege is tekintélyes pénzüsszeggel fogja gyarapítani a város jövedelmét.

Sport.

A holnapi athletikai verseny. Tegnap zárta le a D. T. E. titkársága a nevezéseket s így ma már tudvalevő, hogy kik mérik össze erejüket a különböző versenyszámokban. A gazdag versenyprogramm, mint előrelátható volt, idecsábította az összes egyletek legkiválóbb versenyző gárdáját. A Magyar Athletikai Club legkiválóbb erőit küldi le versenyünkre, nemkülönben a többi pesti egyletek mellett a Kassai Athletikai Club, a Nyiregyházi Torna- és Vívó-Egylet, az Aradi Athletikai Club, a Debreceni Akadémiai Athletikai Club stb. képviseltetik magukat. A rendezőség mindent megtesz, hogy a verseny rendezése sportszerű legyen s hogy a nagyközönség minél nagyobb számának megjelenését tegyék lehetővé, a belépti jegyek árát leszállították. Helyárok: Páholy-jegy 5 korona, tribün-jegy 1 korona, ülőhely 60 fillér, állóhely 40 fillér. Részletes program a következő számban.

Az esküdtsek előtt.

Felmentve a vád alól.

Lövések az éjben.

— szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) Emberölés büntetettének kísérlete miatt állott tegnap az esküdtsek előtt Horváth Mihály helybeli eszmadaiaság.

Az ügy előzményei még 1905. év november 29-ének éjjelére nyulnak vissza. Ezen a zivataros éjszaján a vadlőtt Horváth Mihály királyi Imre vendéglőjébe mutatott több társával. A mulatozásnak a rendes sablon szerint az lett a vége, hogy a társaság tagjai összekulönböztek. A szóváltás hevében Horváth Józsefet valamelyik társa megütötte. Horváth erre eltávozott, a többiek utána.

A Csapó-utca sarkán ismét heves jelenetek fejlődtek ki. Az egész kompánia Horváth Mihály ellen fordult, ki látván, hogy a tulerővel úgy sem bír, revolvert rántott elő és a levegőbe lött.

A támadók között volt Nagy Sándor iparoslegény is, ki a lövéstől nem ijedt meg, hanem elszántan rontott Horváthra. A megtámadott ember erre Nagy Sándorra lött, kit a golyó vállán ért és eszméletlen állapotban a földre rogyott.

Ezek az előzményei annak az ügynek, melyet tegnap tárgyal a debreceni törvényszék esküdtbírósa.

A tárgyaláson dr. Oláh Miklós elnökölt,

gázkályhákat állítunk fel lakásainkban. Nem csak anyagi szempontból ajánljuk ezt, de lakásaink tisztasági szempontjából is.

— **A dánosi rablógyilkos cigányok Tégláson.** A gyóni és dánosi rablógyilkosságban bűnrészes s eddig szökésben levő cigányokat Balog L. másként Sztojka Dolár és Lakatos János, más neven Sztojka Kuna nyiregyházi és pátróhai cigányok személyében Csordás Ferenc nagykállói csendőrzási parancsnoknak Sarudy és Bisó őrzézetők segítségével sikerült a Perked-pusztán elfogni. — A cigányokat tegnap Téglásra szállították, hol felismerte őket Katona János koresmáros és Desán Sándor téglási ács, aki a cigányokkal bort ivott, továbbá Varga Bertalan és Csernyi István kertészek, akik a menekülő cigányoknak utjakat állták s akikre azok kést rántottak. Felismerte őket továbbá az őket akkor üldöző Sassy László csendőr is.

— **Langyel gomba** szárítva kapható Máyer Jenő fűszer és csemege üzletében, a Kistemplom mellett.

— **Hütlén cseléd.** Miskolczi Károly gazdaember feljelentést tett a rendőrségen, hogy cselédje több rendbeli ruhaneműt és élelmiszereket ellopott és aztán megszökött. A hütlencselédet a rendőrség keresi.

— **Tánciskola megnyitás.** Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna-utcában újonnan épült tánctermet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel- és külföldi szalon és nemzeti táncot. Boszton kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolon. Beiratkozásokat elfogadok egész nap, szeptember 16-tól Szent Anna-utca 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekeznem fogok, hogy az eddigi megelégedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel *Percel Carola*, okl. táncitanárnő.

— **Női kalap ujdonságok,** Rózsa Ignác áruházába megérkeztek.

— **Őszi és téli női felöltő ujdonságok** meglepő nagyválasztékban érkeztek Rózsa Ignác elismert legnagyobb női felöltő áruházába (Kistemplom-bazár).

— **Halálozás.** Tegnap a város területéről csupán egy halálesetet jelentettek be. Ez pedig: Rakovits Zsigmond gör. kath. 54 éves.

x **Gyermek játékok, háztartási cikkek** Mentze áruházában, Kossuth-u. 4 sz. alatt szerezhetők be legolcsóbban.

Megrabolt postakocsi.

Hol az ötvenezer korona.

Elfogták Micsinai utánzóját.

— szeptember 14.

(*Saját tudósítónktól.*) A „Debreczen” megírta tegnap távirati jelentés alapján, hogy Micsinainak utánzója akadt, egy postakocsi 50,000 koronát ellopott és szökni akart.

Igen érdekesek azonban a lopásnak, szökésnek részletei és előzményei, amelyekről fővárosi tudósítónk a következő tudósításokat küldi:

A tolvaj kocsist a főkapitányságon egész éjjel kihallgatták és kétségtelenül megállapították, hogy bűntársai, segítői nincsenek, teljesen titokban készült a lopásra, annyira titokban, hogy mára volt kitűzve az eljegyzése egy budapesti leánnyal és jegyesének egy szót sem szólt arról, hogy az eljegyzést el kell halasztani.

Micsinai II.

A tolvajnál megmozdításakor 43 973 korona 64 fillért talált a rendőrség, ezt a pénzt a rendőrségen őrzik és bünyel gyanánt a bíróságnak fogják ma délre, amikor a tetteit is átkísérik átadni.

A tettes Jakab Miklós merésédi (Ud-

varhelymegye) születésű, 22 éves postakocsi, aki Budapesten Bresler Ernőnél Vig-utca 18. szám alatt lakott albérletben.

Teljes beismerésben van.

Hogyan történt a lopás?

Jakab a kocsijával tegnap reggeltől délig Budán járt.

Hogy hazulról azzal a szándékkal ment el, hogy a postát meglopja, amellel bizonyít, hogy polgári ruháját egy kendőbe csomagolva, már reggel elvitte és a kocsit bakja alá rejtette.

Délben otthon ebédelt lakásán és délután folytatta a járatokat.

A nádor utcai postahivatal előtt állt kocsijával, ugyanott Bálint Lajos postakocsi is állt a kocsival.

— Hová földi? — kérdezte Jakab.

— Nem tudom. Pénzt viszek valahová.

— Elviszem én, erigy haza.

— Nem lehet, ha engem küldenek, nem em kell menni.

Ebba a pillanatban kijött a hivatalból egy tisztviselő a zsákokkal.

— Melyik kocsit indul? — kérdezte,

— Az enyém! válaszolta sietve Jakab.

A pénz Jakab kocsijába került és Jakab a bakra szállott altiszttel folytatta útját.

A Szabadság-tér V. ös számú postahivatalnál az altiszt leszállt és bement a hivatalba. Jakab megindította a lovat, lépésben indult Hátha visszahívják.

A szökés.

Lépésből ügetésbe, majd gyorsabb tempóba ment át. A Lánchidon már vágatva hajtott és letért a budafoki utra.

Hatás közben levette egyenruháját és felvette a polgári ruhát. Amikor ezzel elkészült, leszállt a kocsiról, a kocsit feltörte, a két pénzeszsákokat felhasította és pénzt zsebre rakta.

Egy pénzes levelet fel is bontott.

Azután kifogta a lovat, felült a hátára és a kelenföldi pályaudvar felé baktatott.

Találkozott egy parasztemberrel, akinél kis fekete kézitáska volt.

— Hová megy, földi? — kérdezte.

— Be Budapestre.

— Tehetne nekem szivességet, megfizetek érte. Vigye be ezt a német-utca-ba a postatelepre. Beteg vagyok és nem tudom bevinni. Ot korona jár a fáradságért.

A „földi”, Bunt József biai lakos kapott az alkalmon és tíz koronát kért.

Megalkudtak hét koronában, azután három koronáért Jakab megvette a fekete kézitaskát.

Bunt József a lovat bevitte a német-utcai telepre. A lókisérőt innen behozták a főkapitányságra, ahonnan kihallgatás után elbocsátották.

Az elfogtatás.

A szabadság-téri postahivatal előtt nagyon hamar észrevették a lopást. A Micsinai eseten okulva, előbb a főkapitányságnak telefonáltak, azután a főpostára az igazgatóságnak.

A főkapitányságon sürgősen megjelentették a nagyszabású lopást Boda Dezső főkapitánynak, aki maga vette kezébe a nyomozást.

Elsősorban az összes pályaudvarokat és őrszobákat értesítették a lopásról és megadták Jakab személyleírását, azután kinyo-

mozták, mely irányban indult el Jakab. Hamarosan nyomra akadtak. Az őrszobákról mindenünnen járőrök mentek ki. Kosztka Árpád rendőrfelügyelő rendőrökkel indult Jakab üldözésére.

Ezalatt Jakab eljutott a kelenföldi pályaudvarra és itten jegyet váltott Bécsig.

Jakab bement a III. osztályú váróterembe és egy sarokban meghúzódott. Néhány perccel később a főkapitányságról megadták az utasítást.

A rendőr benézett a váróterembe és a személyleírás után azonnal felismerte Jakabot. Belépett hozzája és megkérdezte, hogy hívják.

— Kis János vagyok Álmádiról.

— Hova utazik?

— Haza.

— Mutassa a jegyet.

Jakab megszeppent, a jegyet vonakodott odaadni, erre a rendőr kezdte a zsebeit kutatni. A jegy Bécsbe szólt.

A rendőr megnézte a fekete táskát. Sok pénz volt benne.

— Gyerünk, Jakab Miklós — mondotta a rendőr, — le van tartóztatva!

És Jakab Miklós nem tagadott. Nagyot sóhajtott és ment.

Távirat és telefon.

Vád Apponyi gróf ellen.

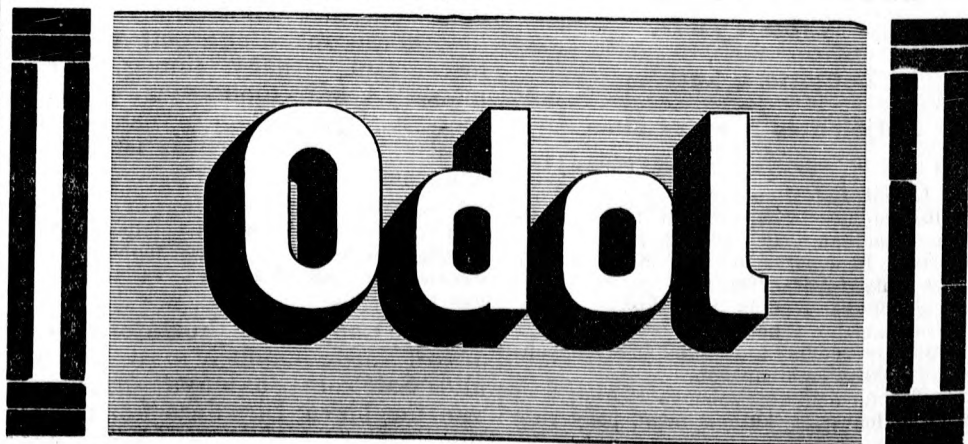
Hága, szeptember 13. Björnstern Björnsva levelet intézett a hágai békekongresszushoz, melyben kijelenti, hogy a békekonferenciákon mindaddig nem vesz részt, amíg az olyan embereket, akik békeapostolokként akarnak feltűnni s amellel a népet sanyargatják, el nem távolítják. Björnstern példaként Apponyi Albert grófot is felhozta, azt mondva róla, hogy hazájában a tótokat sanyargatja s kijelenti, hogy Apponyival nem lehet egy teremben még a legrövidebb időre sem.

A kiegyezés ügye.

Bécs, szeptember 13. A kiegyezési tárgyalásokat ma este 7 órakor egyelőre befejezték. A folytatólagos tárgyalások Budapesten, szeptember 25-iki kezdettel lesznek megtartva. Egy bécsi lapnak állítólag biztos forrásból nyert értesülése szerint a kiegyezési tárgyalásokat Bécsben, hétfőn fogják folytatni.

A szászvárosi sikkasztás.

Szászváros, szeptember 13. A sikkasztó főpénztárnokot Schuller Ferencet ma visszahozták a nagy szebeni kórházból. Bornemissza báró főispán a vizsgálat alatt sok visszaélésre jött rá s rövid idő alatt több tisztviselőt fel fog állásától függeszteni.

„Uránus“ Villamos-Színház.

Szombat és vasárnap, szept. hó 14. és 15-én
Szociállistából nihilista.

Szenzációs fölvetél, azonkívül a következő
ujdonságok.

M ű s o r.

Ámor a kuliszák mögött.
Kellemetlen változás.
Ideiglenes felöltő.
Báli harisnya.
Egy kellemetlen vendég.
A potyajegyes család.
Egy napi gazdság.
Hering halászat.
Gördülő hordó.
Szociállistából nihilista.

Pár nap múlva lesz látható a Casablancai
képek II-ik sorozata 14 részletben, továbbá,
a pár nap előtt Győrött leégett Back-féle
gőzmalom égése.

**Előadások kezdete este pont 7, 8 és 9 órákor,
vasár és ünnepnapokon délután 4-től 11 óráig.**
Helyárak mint rendesen.

Esetleg műsorváltozás fentartva.

A nagyérdemű közönség szives párt-
fogását kéri tisztelettel

Suchán és Winkler.

Minden jó bizonyítványu tanuló!

Kellemes és értékes meg-
petésben részesül, csak jöjjön
el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel

papír-, író- és rajzszer keres-
kedésében

DEBRECZEN,

Főtér 30. szám

Drécher sörcsarnokkal
szemben.

Az

Őszi és téli ujdonságok

női ruhaszövetek, flanel-
lek és barchetekben

megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon,
szőnyeg és divatruházába meg-
érkeztek az

őszi divat gyönyörű ujdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok
blous selymek, velezek. Valódi
persa szőnyegek — Linaleum.

Óriási raktár!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére,
legelőnyösebben és a legnagyobb szakérte-
lemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel
és költségvetéssel bárkinek **díjtanul** szolgál.
Villagítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568

Legszébb! Legjobb! Legtartósabb!
Clace, svéd és szarvasbőr

keztyük.

Saját készítményű

sérvkötők, laskötők, gummi
göresérharisnyák, valódi
francia és amerikai gummi
különlegességek

Schön Sándor keztyű-, kötész és orvosi mű-
szertárában DEBRECZEN.

Piac-utca 12. sz. (Stencinger ház).

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZŐ INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulaj-
donosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt,
hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt
zsákkölcsönző intézetet nyitottam. Raktáron tar-
tok legjobbmínőségű kenderzsákokat, melyeket
jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptu-
lajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes pony-
vákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és
dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dol-
gokat, melyeket jutányos áron árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakölcsönző intézete Debreczenben,
Piac-utca 66. szám.

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és
cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi ken-
der zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat,
zsákkötöző és dohány-zsineget olcsó áron.
"HUNGÁRIA" kévekötő 100 drb. 5 kor,
Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkölcsönző
intézete DEBRECZEN,
(Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Szüretelő eszközök: borsajtók, zu-
zók, puttonok, bornyomózsák (mind
magyar gyártmány): raktára:

Sesztina Lajos

vaskereskedésében.
DEBRECZEN, Piac-utca 23. szám.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuroszagátását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

==== I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér. ====

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerházában Debreczenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Diszkrét kedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar díszfenyő-iskolától. Tulajdonosa Copony Ed., Körmenten: 120 fajta tűlevelű fák, lombfák, sorfák, díszeserjék és rózsafák kaphatók.

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítás

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

A legszebb csemege szőlőt kicsinyben és nagyban kosár vételnél 21 és 23 krért árusítok Wolf R. Kandia-u. 15.

Keresek egy nőt 25 évtől 35 évesig, aki németül is beszél házvezetőnőül, címe meg tudható Turai Farkas irodájában. 773

Csak készpénzért

mesés olcsón kaphatók női ruha kelmék, selymek, vászon-neműk, függönyök, ágyterítők

Boros Testvéreknel

Debrecen, Kossuth-u. 6.

Előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

a nap- és eső-ernyő gyárban.

Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők 180
Elegáns fél selyem napernyők 250 3-
A legfinom. félsely. napernyők 4- 450
Elegáns mosható, vászon ernyők . 450
Tiszta selyem ernyők . 5- 6- 7-
Fekete eső-ernyők és antucás 20 száza-
lékkal leszállítva. Eredeti francia mell-
fűzők 3 K-tól kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban:

Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Felhívás.

A „Debrecen Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság“

nevében — utalással a kereskedelmi törvény 170 §-ára — felhívjuk a részvényeseket, hogy a részvények után befizetések harmadik részletét vagyis a névérték 35 százalékát az alapszabályok 7. §-ában foglalt jogkövetkezmény terhe alatt 1907. évi szeptember hó 30-ik napjáig a társaság pénztárosánál befizetni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

ÚJ ÓRÁS

ékszer-üzlet és javító műhely megnyitott a Hatvan-u. 2. szám alatt. Dusan felszerelt raktár arany, ezüst, tula, nikkell zsebórák és másnemű órákban, csinos kivitelű óra-
o o láncokban o o

Órajavító műhely.

Kopár Károly

Hatvan-u. 2. a volt Horváth G. helyiségében,

872—1907. szám.

HIRDETMÉNY.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur az 1907. évi szeptember hó 4-én kelt 66,700 sz. rendeletével a dunaföldvár—debrecen—máramarosszigeti állami közút 218.570—221.330 km. szakaszán — püspökladányi átkelési szakasz létesítendő kiskőburkolat vagy bármely más rendszerű, jó minőségű burkolat előállítását engedélyezvén 74,878 korona 80 fillér költségvetési összeg erejéig.

A fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1907. évi október hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a debreczeni kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Szent Anna-utca 25. sz.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlathoz a burkolati kőanyagból 2 drb peccsétell ellátott oly méretű kőminta melléklendő, milyen méret mellett a kivitel történni fog; ezenkívül csatolandó a fagyálló képességet igazoló József műgyetem kísérleti állomásainak bizonylata is.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5 százaléknyi bánatpénzül ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a megnevezett kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban (d. e. 8—12 óráig) megtekinthetők.

Debrecen 1907 szeptember hó 12-én.

A hivatal főnöke h.:

Kajáry Lajos,

kir. mérnök.